

València, ciutat verda

Els valencians, pioners en planificació i manteniment dels arbres urbans, ho seran també en el desenvolupament d'un pla verd que inclourà les actuacions necessàries per a acostar la natura a la ciutat i millorar-ne tant el paisatge com la qualitat de vida dels ciutadans. Aquest pla, que ara es troba en fase d'elaboració després d'haver analitzat la situació actual, vol convertir València en una ciutat exemplar.

El pla verd de l'Ajuntament de València és un projecte a llarg termini que regularà els espais verds, els nivells de contaminació, el litoral, les àrees d'esbarjo, l'horta i el paisatge urbà de la ciutat de València. Començat a desenvolupar l'any 1991, amb el suport de la Unió Europea, pretén proporcionar a la València del segle XXI una concepció unitària quant a planificació, disseny, execució i gestió dels seus espais lliures i verds.

Actualment es troba en la segona fase d'actuació: d'elaboració i aprovació del pla especial. La primera fase del projecte, que es va acabar l'any 1994, ha consistit a fer l'anàlisi de la situació en què es troba la ciutat, mitjançant un estudi minuciós, que valora, entre més fac-

Els Jardins de l'antic riu i l'Albufera. L'equilibri urbà passa per una gestió ecològica.

tors, el nivell d'agressió acústica, el tràfic, la qualitat del conjunt arbore, la fauna, el paisatge, el sòl i l'estat dels recursos hídrics i energètics. Això s'ha fet comptant amb treballs que ja existien i uns altres d'encarregats a empreses, particulars o grups de professionals, com ara agricultors.

A partir dels resultats obtinguts, actualment es fa la valoració de les deficiències i dels punts de la ciutat més ben dotats. D'aquest treball, que porta a terme l'oficina tècnica del pla verd, en sortirà un document que serà la base de les actuacions a dur a terme els anys vinents.

Segons que explica el cap de l'oficina tècnica,

RAFA GIL

Pedro José Salvador Palomo, el pla proporcionarà a la ciutat una xarxa d'espais verds més diversa, més àmplia, a la mesura de les seves necessitats. "Durà el bosc dins la ciutat —no caldrà fer quilòmetres per anar a trobar-lo—, situarà espais esportius o espais per a xiquets allí on siuguen necessaris, i protegirà el litoral d'una altra manera. És un pla essencialment qualitatiu, que no tan sols afavorirà la creació d'espais verds; també els farà més accessibles".

Això es traduirà en canvis en moltes realitats físiques i quotidianes de la ciutat: en cementiris, zones esportives, parcs, aparcaments, jardins, litoral o l'horta; i en la promoció de noves: boscos, cinturons verds, zones humides, itineraris verds, etc.

El principal criteri d'actuació del pla és la millora de la qualitat de vida: es tracta d'aconseguir una ciutat més adequada a les necessitats de la persona, la qual cosa demana necessàriament una millora ambiental i ecològica. Tindrà en compte els recursos hídrics i energètics; buscarà la integració dels espais verds, evitant la *ghettització* i anant més enllà de criteris merament decoratius; i respectarà i protegirà els elements patrimonials lligats a la tradició i a la cultura. El pla també preveu la consulta de l'opinió ciutadana i la participació del ciutadà, més la supervisió de tota iniciativa privada o pública que pugui tenir repercussió en el medi. Així mateix, buscarà una coordinació amb realitats i plans dels voltants com els plans especials del Riu Túria i de la Devesa-Albufera, i del Parc Natural de l'Albufera.

Un dels punts que subratlla especialment el pla és l'horta, considerada un espai vital per a la ciutat. En contempla la protecció i el control, i sobretot, la vol afavorir mitjançant una acció

Protecció del patrimoni arbori

La Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat i de la Diputació de València porten a terme un projecte de catalogació, conservació i difusió del patrimoni arbori de la província de València. Un grup d'especialistes s'encarrega de fer un estudi detallat d'exemplars monumentals, a partir de qual es plantegen les actuacions necessàries per tal de preservar-los. Simultàniament porten a terme una tasca de difusió, que té per finalitat d'apropar aquest patrimoni al ciutadà.

Aquest és el primer cop que es fa un treball tècnic i de gestió amb la finalitat de protegir els arbres monumentals, mitjançant un estudi que és molt més que no un inventari.

El programa, parteix de l'elaboració d'un inventari quantitatiu i qualitatiu, fet sobre una enquesta distribuïda a municipis i associacions ciutadanes. A partir d'aquest inventari, s'ha fet un estudi paisatgístic i un altre de dendrològic. Amb el primer s'ha obtingut un informe específic de cada arbre o arbreda, que inclou localització, característiques tèc-

niques, estat, entorn, història, importància social, singularitat, mesures de conservació, tipus de propietat on es troba i fonts de documentació. L'estudi dendrològic ha donat per resultat un informe tècnic, que permet de conèixer amb detall l'estat en què es troba l'arbre o l'arbreda, el medi en què es desenvolupa, les mesures de protecció i de conservació que requereix, la programació de les intervencions i dels recursos econòmics necessaris per al seu desenvolupament.

Del treball realitzat, se n'han fet unes fitxes de cada exemplar, que no els inclouen pas tots, sinó una tria feta pensant a arribar a un nombre màxim de persones, i comptant amb la màxima diversitat. Els arbres escollits, però, no són ni els més representatius ni els més importants. Han estat triats per la seva singularitat, el risc objectiu de pèrdua i l'accessibilitat. Així mateix, s'ha procurat que cada poble tingui un arbre monumental. Fins ara, s'ha treballat amb vuitanta exemplars,

però hi ha previst d'arribar als 500. Les fitxes han estat publicades conjuntament amb una guia didàctica que inclou aspectes pedagògics de la protecció ambiental dels arbres. La guia pretén que el professorat pugui preparar visites a algunes de les zones compreses en el programa, oferint-los itineraris i material didàctic.

El director tècnic del projecte, Bernabé Moya, creu que és fonamental de fer conèixer els arbres monumentals, encara que hi ha qui pensa que, si la gent els visita, s'exposen a més perills. Explica, que en aquests darrers deu anys més del 30% dels arbres monumentals de València han desaparegut. "No se n'havia fet difusió ni la gent els anava visitar, però s'han perdut. Inclouent-los en el programa, en canvi, estem segurs que es podran preservar". Moya també creu que no calen grans quantitats de diners per a tenir el patrimoni arbori en condicions; segons ell, la cosa més important és de ser actiu i constant en el manteniment dels arbres. **M. B.**

de desenvolupament. Això ho aconseguirà limitant l'avenç de la ciutat cap a l'horta, controlant els abocaments i tota mena de contaminació, establint mesures que n'afavoreixin l'accés controlat, defensant-ne els valors paisatgístics i educatius i afavorint-ne la connexió harmònica amb la ciutat.

L'horta és un espai vital de la ciutat. La seva protecció i control és un dels punts bàsics del desenvolupament del pla.

Més actuacions concretes que preveurà el pla són el reforçament del paper de l'arbre dins la ciutat, de manera que no hi hagi ni un sol carrer sense; la regulació dels espais verds privats mitjançant convenis, o la presa de mesures correctores, tant tècniques com coercitives, per tal de disminuir la contaminació química i acústica. El pla també preveu un tractament paisatgístic de la ciutat, de foment i augment del seu atractiu, duent a terme accions com la contenció del sistema publicitari. Pel que fa al litoral, les masses d'aigua i els espais naturals, establirà connexions amb la ciutat i en fomentarà l'accés i l'ús recreatiu.

Així Salvador explica: "Encara que parlem de ciutat, espais com l'Horta de València també són del poble del costat, i hi ha solucions que hauré de buscar conjuntament amb les ciutats i els pobles dels voltants". Així, hi ha prevista l'actuació coordinada amb delegacions municipals, conselleries, Confederació, Consell de l'Horta, ajuntaments, Cambra de Comerç, Tribunal de les Aigües, cambres agràries i col·legis professionals.

Segons el cap de l'oficina tècnica del pla verd la feina a fer és molta: "València, com la major part de les ciutats de l'estat espanyol, és molt mal dotada i té un urbanisme desastrós, basat en un sistema mercantil que converteix la ciutat en objecte de comerç". **Mònica Batalla**